

Vliv kluzných látek na viskoelastické parametry lisovacího procesu

Disertantka: Mgr. Petra Svačinová

Vedoucí práce: prof. PharmDr. Miloslava Rabišková, CSc.

Studijní obor: Farmaceutická technologie

Univerzita Karlova v Praze Farmaceutická fakulta v Hradci Králové

Katedra farmaceutické technologie

Oponent: Doc. PharmDr. Kateřina Kubová, Ph.D.

Ústav technologie léků, FaF VFU Brno

Aktualita řešené problematiky

Autorem a školitelem bylo zvoleno aktuální a zajímavé téma, prospěšné zejména pro rozvíjející se oblast farmaceutického průmyslu. Tablety jako léková forma patří k nejpoužívanější lékové formě současnosti a výzkum fyzikálních zákonitostí jejich výroby lze zařadit mezi unikátní experimentální témata, jejichž představitelem byl již zesnulý doc. RNDr. Milan Řehula, CSc., který byl původním vedoucím předložené disertační práce.

Charakteristika disertační práce

Předložená disertační práce je sepsána na 219 stranách. Sestává z českého a anglického abstraktu, úvodu, teoretické části, cíle práce, experimentální části, z výsledků a diskuze, závěru a příloh představující publikační činnost Mgr. Svačinové. Práce je podložena 235 relevantními literárními a internetovými zdroji. Domnívám se, že kapitola Cíl práce by měl být za Úvodem na začátku práce.

Teoretická část práce sestává ze čtyř základních částí. První se zaměřuje na problematiku kluzných pomocných látek a jejich vlivu na jakostní parametry tablet. Též přináší detailní popis hlavních pomocných látek z této skupiny. Druhá zpracovává problematiku působení sil během lisovacího procesu a interakcí mezi částicemi. Třetí část řeší viskoelasticitu prášků. Metody hodnocení elasticity a plasticity, a to záznam síla-dráha, stresová relaxace a elastické zotavení přináší čtvrtá část teoretické části. **Teoretická část práce jednoznačně poskytuje ucelenou představu o zpracované problematice, je**

psána přehledně s řadou důležitých detailů. Zcela potvrzuje erudovanost disertantky v dané, velmi složité problematice. K teoretické práci mám následující formální připomínky:

- Nalezené překlepy a nepřesnosti
  - o str. 24 odskočený řádek
  - o str. 24 Aerosil – trade mark označení chybí
- Nedodržení názvosloví dle ČL
  - o str. 14, 15, 16, 17, 19 atd. – stearan hořečnatý a stearan vápenatý – správně magnesium-stearát, kalcium-stearát
  - o laurylsíran sodný, laurylsíran hořečnatý, polyethylenglykol správně natriu-laurylsulfát, magnesium-laurylsulfát, makrogol
- Str. 41 – 43 – Obrázky nemají zdroj, jedná se o Vaše nákresy?
- Stejně obr, na str. 45

Otázky k teoretické části: Kde dále se mohou využít Syloidy ve farmaceutické technologii?

Experimentální část

Cílem disertační práce bylo zkoumání vlivu kluzných látek na viskoelastické parametry lisovacího procesu. Pro hodnocení se využil záznam síla-dráha i test stresové relaxace. Hodnocenými plnivými byla modelová plniva rozdílných vlastností - mikrokrytalická celulóza, laktosa a hydrogenfosforečnan vápenatý dihydrát; hodnocenými plnivými byly běžně používané magnesium-stearát a relativně nová kluzná látka modifikovaný koloidní oxid křemičitý ve dvou koncentracích. Cílem bylo směsi plniv a kluzných látek zhodnotit z hlediska charakteru a vlastností částic s využitím testu stresové relaxace i záznamu síla-dráha, sledovat vliv použitých kluzných látek na tokové vlastnosti tabletovin a radiální pevnost vylisovaných tablet a dále zjistit využitelnost testu stresové relaxace pro hodnocení farmaceutických materiálů a porovnat je se záznamem síla-dráha a zjistit možnost doplnění či propojení výsledných parametrů.

Připomínky a dotazy:

- Obrázky v kapitole 5 jsou řazeny obrázky pod číslem 4.
- Str. 147: Jak si vysvětlujete zvýšení parametru E2 u směsi MCC a plniva oproti plnivu bez kluzné látky? Je možný podíl hydrofilního charakteru kluzné látky? Může souviset s poklesem Hausnerova poměru tj. lepším uspořádáním částic?

ZÁVĚR

Mgr. Petra Svačinová vypracovala disertační práci odpovídající kvality založenou na přehledné, důkladně propracované teoretické části, experimentální části práce zahrnující dosažené výsledky včetně jejich diskuze a shrnutí práce. **Kvalitu uchazečky dokládají publikační výstupy jejího doktorského studia. Jedná se o dvě původní experimentální publikace v impaktovaném časopise Chemické listy (hlavní autor 1x) a jeden přehledový článek v témže časopise. Z dalších aktivit lze zmínit rozsáhlou přednáškovou činnost Mgr. Svačinové (celkem 12 přednášek) na tuzemských i zahraničních vědeckých akcích.** Současně disertantka dokládá řadu posterových prezentací své vědecké činnosti. Dosažené výsledky práce jsou na výborné vědecké úrovni.

Mgr. Svačinové splnila cíl práce předložený školitelem a školícím pracovištěm. Prokázala schopnost práce s odbornou a vědeckou literaturou, schopnost využít informace pro vlastní samostatnou vědeckou činnost, schopnost dosažené výsledky zhodnotit a interpretovat je do adekvátních závěrů. Současně si osvojila nemalou řadu experimentálních postupů a technik. **Z uvedeného se domnívám, že uchazečka plně prokázala tvůrčí schopnosti a předložená práce splňuje požadavky kladené na práci tohoto typu.**

Na základě výše uvedeného **doporučuji**, aby byla předložená práce Mgr. Svačinové přijata k obhajobě jako disertační práce a po úspěšné obhajobě jí byl udělen titul Ph. D.

V Brně, 8. 12. 2015

Doc. PharmDr. Kateřina Kubová, Ph.D.- oponent

